

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

4. De bono usu temporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

nem semel quidem paratum, non tamen secundo: si dixerit ei Deus: *Ejice ancillam & filium ejus*; dico autem opera carnis, non cunctatur: si dixerit: *Immola mihi filium tuum, quem diligit Isaac*, hoc plane jam patienter audire non potest, ^{1.} fraternæ utilitatis aut unitatis gratiâ spiritualis videatur studij sustinere detrimenta; cum tamen, ut notat, in hoc sacrificio non Isaac, sed aries contumaciæ juguletur.

CONSID. IV.

De bono usu temporis.

1.
Tempore
utendum.
Ecl. I. 4.

*Hom de sa-
me & sicci.*

Eccles. 14.

2.
Est bonū
donum,

HOc summopere inculcat nobis Spiritus sanctus, hoc SS. Patres, hoc ipsa ratio. Fili, inquit, conserva tempus, & devota malo: quomodo quæso conservabis prætervolantem nisi bene urendo: Quemadmodum, inquit S. Basilius, fieri non potest, ut decursum fluvij sistas, ac aqua ejus ad res necessarias uti possis, nisi in primo occurso ubi se objicit, haurias: ita neque tempus: propterea idem Spiritus sanctus vocat tempus unius diei bonum donum; *Non defrauderis à die bono, & particula boni doni non te prætereat*: non permittas ut dies bonus, & donum Dei singulare vel exigua sui particula aut portione prætereat

sine fructu, & sic defrauderis ab emolumento, quod inde tibi provenire poterat: & hoc est quod S. Paulus monet: *Dum tempus habemus, operemur bonum.* ^{Gal. 6.} Quid habes quæso de tempore, nisi quod præsens est? nam præteritum tibi periiit, futurum nondum adeptus es: vigila ergo, & præsentis bene utere.

Nec obstat quod Apostolus ^{Ad Ephe. 6.} suadeat nos cautè ambulare, & tempus redimere, quoniam dies mali sunt: malos enim dies appellat, quia tentationibus, & periculis tum ab hominum malitia, tum à dæmonum infestationibus obnoxios, uti rerum transeuntium dispendio temporis compendium faciamus, monet; ementes Deo vacandi, animæque consulendi tempus, tum amicitia humanæ, quæ nobis bonas horas interdum suffuratur, tum fortunarum jacturâ: quomodo enim tempus malum, aut dies mali esse possunt, qui motu solis & lunæ conficiuntur, sublimes intelligentiâ moderatrice, & Deo luminaria ista magna, ut sint in signa & tempora, & dies & annos, ut Moyses loquitur, in firmamento cæli collocante? Malos nos dies facimus malitiâ peccati, cum illis ad voluptates aut iniqua lucra, aut artes pessimas abutimur, aut otio inerti comburimus: malos longè alia malitia, quæ est afflictionis, rerum adver-

farum

farum incurfu excitara sæpiùs efficit, sed quos patientia & cum divina voluntate conformatio aureos facit.

Omniùm sapientum communis est sensus, nihil pretiosius esse tempore. Cælitès ipsi, ut aliquando B. Mechtildi dixère, felices nos vel eo nomine arbitrantur, quòd singula temporis momenta in augmentum amoris gloriæque divinæ possimus impendere: è contrà, quod maximè apud inferos damnatos torquet, ut viro sancto unus ex illis significavit, est temporis rei tam pretiosæ levis de causis facta, dum viverent ab illis jactura.

Inrer hujus sæculi sapientes, si Senecam audimus, quantum tempori pretium ponat, jure mirabimur. Cum velocitate temporis, inquit, utendi velocitate certandum est, velut ex torrente rapido nec semper casuro citò hauriendum; singuli tantùm dies, & per momenta præsentès sùnt.

Sicut amplæ, & regiæ opes, ubi ad malum dominum pervenerunt, momento dissipantur; at quamvis modicæ, si bono custodi traditæ sunt, usu crescunt; ita dicit de tempore judicandum: vitâ, inquit, si scias uti, longa est.

Omnia licet ingenia, quæ unquam fulserunt, in hoc unum consentiant, nunquam fatis hanc *humanarum mentium caliginem mi-*

rabuntur. Nemo invenitur, qui pecuniam suam dividere velit, vitam unusquisque quàm multis? Adstricti sùnt in continendo ga- trimonio, simul ad temporis jacturam ventum est profusissimi in eo, cujus honesta avaritia est.

Et quàm bene hoc notavit, quod passim accidit, ut tempus & vitam, quam ire non intelleximus, transisse sentimus, & tum demùm velimus incipere vivere cum desinendum est, uti contigit nepoti S. Brigittæ, cui illa cum horologio arenario, quod propemodum effluxe- rat, apparuit, ostendensq; quàm parum arenæ restaret, tantum, inquit illi, tibi restat vitæ: vide ad mortem te pares; si bene usus fuisses gratiis donisq; à Deo tibi concessis, longiùs vitam produxisses, gloriàmque divinam amplificasses. Cùm ille emendationem promitteret; Serius est, inquit illa, & disparuit.

Rectè S. Bernardus monet non esse amittenda tempora, & lucra perdenda: quia tempore nihil pretiosius, etsi nihil à plerisque vilius æstimetur, cùm nunquam reditura momenta nemo sibi perisse causetur: ac proinde subjungit: Sede, computa quid diebus singulis acquirere valeas; certus equidem apud Deum nullum omnino bonum irremuneratum fore, & sicut non capillum de cor-

*Declamat.
Ecce suos.*

Vuu 2 pore

pore, sic nec momentum de tempore periturum.

5.
Quis in
vano ani-
mam acci-
piat?

Monet idem fratres de monte Dei Carthusianos, ut non in vano accipiant animam suam; quam in vano accipit, qui non vivit eam vitam, propter quam animam accepit: quâ vitam demum vivitur, dum continua intentionis actio ad intelligentiam Dei dirigitur, & indefessa affectio in amorem ejus: ut nulla unquam inveniat servum Dei dies, imò nec hora, nisi vel in exercitij labore, & proficiendi studio, vel in experientia dulcedine, aut fruendi gaudio: & quidem hæc esse potest altera solitariorum occupatio, quos aliorum virtutem & gloriam vult admirari, qui ambidextri fortissimi (sicut Ahod ille iudex fortissimus Israël, qui utraque manu utebatur pro dextra) quamdiu licet, amant inuis vacare charitati contemplandæ veritatis, & cum necessitas vocat, vel officium trahit, promptissime vicem mutant, pro veritate adimplendæ charitatis.

In Ioan.

6.

Quis præ-
textu vir-
tutis tem-
pus perdit.
1. 10.

Amas, & fac quod vis, ait S. Augustinus, tempus bene impenditur, dum amor sancto donatur: sed cave ne amor tui, non Dei te foras educat, & incidas in illud vitium, quod à Cassiano notatur: Honestas, inquit, morbus ille (accediæ scilicet) ac necessarias suggerit causas fratribus, salutationes exhibendi, visitationesque infir-

morum, vel eminus, vel longius positorum: quædam etiam pia ac religiosa dictat officia, v. g. hanc vel illam parentum præsidio destitutam juvandi, pietatis opus esse eam frequentius invisere, magisque oportere in his operam impendi, quam infructuosè in cella consistere: atque hæc quidem non sunt reprehendenda, nisi fiant interdum, uti fieri posse S. Pater Ignarius annotavit, tædij vitandi gratiâ, temporisque salendi, quod accediæ vitium est.

Inter temporis malos dispensatores eos ponit Seneca, quos nihil certum sequentes, vaga & inconstans, & displicens sibi levitas per nova consilia jaecat: qui in ultimos annos differunt sana consilia, & tum vivere velle incipiunt, cum desinendum est. Floruit sub Aëriano Similis vir fortissimus, qui postremum vitam septennium vacatione impetratâ in agris per ocium & quietem transiit, proinde moriens sepulchro inscribi iussit: *Similis jacet hic, cujus* Callian. l. 1. c. 1.
atas multorum quidem annorum
fuit, septem quamvis tantum annis
vixerit. Catonis sensum vellem multi induerent, qui inter tres penitentia occasione, tertiam ponebat; si dies quandoque inanis & otiosa foret transmissa. Plat. in epist. 10.

CON-